

KAJ SO ODKRILI NA SEVERNEM TEČAJU

Posadka zračne križarke je videla majhne otoke v bližini Severnega tečaja, — pravi Ellsworth. Premajhni so, da bi jih bilo mogoče imenovati kopno zemljo.

NOME, Alaska, 18. maja. — Lincoln Ellsworth, član Amudsen-Ellsworth polarne ekspedicije, je sporočil tukajšnjemu zastopniku Associated Press, da je videl mnogo vode na Severnem tečaju, ko je došel tjakaj s svojimi sedemnajsti mi tovariši v torek ponoči v vdoljivi zračni križarki Norge.

Trditev Ellswortha je bila odgovor na vprašanje, katero si si stavljal zemljepisci in raziskovalci, in ki ni bilo popolnoma pojasnjeno tekom obiskov admirala Pearyja in poročnika Byrda.

Ellsworth je rekel, da je videla posadka zračne križarke skalnate otoke v bližini Severnega tečaja, da pa jih je komaj smatrati za kopnino. Raziskovalec je spustil na Severni tečaj ameriško zastavo. Prvo ameriško zastavo je zasadil na Severni tečaj admiral Peary. Poročnik Byrd je izjavil, da ni spustil na tla nobene zastave, ker se je nahajala ta mže zastava admirala.

Dva aeroplana, obložena s filmi, sta odletela včeraj v Fairbanks. Tam bodo spravili filme na vlak, namenjen v Seward, odkoder jih bodo poslali s parnikom v Seattle.

Polkovnik Umberto Nobile, je nadzoroval včeraj demontiranje zračne ladije. Dva nadaljna člana ekspedicije čakata tukaj na parnik, ki jih bo odvedel v Združene države. To sta kapitan Wisting in poročnik Omdahl.

RIM, Italija, 18. maja. — Sprevidi, v katerih je bilo videti ameriške, norveške in italijanske zastave so se vili včeraj skozi ulice mesta, ko je obnovil Rim proslavo uspešnega poleta Norge na Severni tečaj.

Velike ljudske množice so se zbrale pod okni uradnega stanovanja Mussolinija ter prepevale domoljubne pesmi. Kot v vsakem slučaju, se je Mussolini poslužil prilike uspeha svojega rojaka za to, da je skušal povečati svojo lastno slavo.

V oficijelnem poročilu, katero je poslal Nobile iz Alaske, se glasi:

— Prvi del poleta je bil završen brez težkoč, a tekom drugega dela, na poletu s Severnega tečaja proti Point Barrow, Alaska, so se tvorile na kovinastih delih zračne ladije nevarne formacije ledu, ki so poškodovale zrakoplov. Poškodbe pa na srečo niso bile tako velike, da bi ovirale nadaljevanje potovanja.

— Od Point Barrow do semkaj je bilo potovanje skrajno težavno radi močnih vetrov in goste megle, ki nas je zavedla v Beringovo ožino. Tekom zadnjih par ur je bila navigacija skrajno mučna.

— Le s tem, da je veter ponehal za par minut, se nam je posrečilo pristati. Če bi bile atmosferske razmere normalne in če bi ne prenehal poslovati radijski aparat, bi lahko pluli še tisoč kilometrov, ker je bilo na krovu še vedno zadosti kuriva.

— Tako je bil završen polet iz Rima, preko Severnega tečaja do Alaske, na razdaljo 13,000 kilometrov ali 8,077 milj v 172 urah, s čemur je bil prekoračen program, določen vnaprej.

— Zračna ladja je pokazala svojo zmožnost, da ostane v zraku, neglede na vremenske razmere.

Glasi se, da bo dobil polkovnik Nobile zlato svetinjo za junaštvo, najvišje vojaško odlikovanje Italije in da bo imenovan generalnim poveljnikom skupine italijanskih vodljivih zrakoplovov.

V aeronavtičnih krogih se glasi, da bo poveljeval vodljivemu zrakoplovu N-3 na potovanju na Japonsko.

MILAN, Italija, 18. maja. — Definitivno opazovanje neraziskanega ozemlja med Severnim tečajem in Alasko je bilo onemogočeno vsled goste megle, ki je ležala nad to pokrajino, kot se glasi v posebnih sporočilih, naslovljenih na "Corriere della Sera".

Senatorski boj v Pennsylvaniji.

Pepper, Vare in Pinchot pričakujejo zmage tekom primarnih volitev. — Vsaki teh treh je prepričan, da bo nominiran na mesto senatorja z veliko večino.

PHILADELPHIA, Pa., 18. maja. — Najbolj bujne primarne volitve v številnih letih se bodo završile danes v Pennsylvaniji. Hlita kampanja, ki je trajala šest tednov, je bila zaključena v soboto.

Trije kandidati so nastopili za mesto zveznega senatorja, namreč senator Pepper, governor Pinchot in kongresnik Ware. William Wilson, ki je bil delavski tajnik pod predsednikom Wilsonom, je edini demokratični kandidat.

Štirje republikanci se bodo potegovali za governorstvo. Treba bo izvoliti tudi podgovernorja in tajnika za notranje zadeve. Razvnetega bodo republikanci in demokrati nominirali tudi 36 kandidatov za poslansko zbornico, 26 kandidatov za mesta v državnem senatu ter 208 članov državne zakonodaje.

Glavno pozornost pa se posvečuje nominaciji zveznega senatorja. Pristasi senatorja Pepperje izjavljajo, da bo zmagal njih kandidat z večino 100,000 glasov. Drugi njegovi pristasi pa izjavljajo celo, da bo nominiran z večino 150,000 glasov.

Glede governorja Pinchota je rekel upravitelj njegove kampanje, da bo zmagal z večino 250,000 glasov, dokim so izjavili pristasi Vare-a in Pepperja, da se bodo čudili, če bo dobil 50,000 glasov.

Politiški pričakujejo, da bo odanih v državi do 1,500,000 glasov, dokim jih je skoro dva milijona in štiristo tisoč upravičenih do glasovanja.

Tri glavna vprašanja so prišla v psovet tekom kampanje. Pristasi senatorja Pepperja so trdili, da je boljše ohraniti na dosedanjem mestu preizkušene in kompetentne senatorja, mesto neizkušene in mogoče nekompetentnega moža. Kongresnik Vare pa se je zavzel za lahka vina in pivo ter proti sedaj obstoječim suhaškim postavam. Governor Pinchot je napadel vlado gang ter se proglasil obenem odločnim suhašem.

Mlada Židovka v katol. samostanu.

Nuna, ki je bila preje Židovka, je zadržala rabinu, da je šla prostovoljno v katoliški samostan.

Nikdar več se ne bom vrnila v zunanji svet, — je odvrnila včeraj Rose Goldstein ali pravzaprav Mary Agnes v samostanu dominikank v Newarku, N. J. rabinu Rabinoviču, ki jo je obiskal tam na prigrizanje njegene očeta, da se prepriča o njenem duševnem stanju. Oče je čakal zunaj v dežju, in upanju, da bo lahko odvedel hrojo hčerko domov.

Sestanek pravovernega rabinca z nuno je nudi kaj čuden prizor. Na eni strani mreže je stal rabinec v družbi policista, na drugi strani pa belo oblečena misijanka v družbi opatinje. Na vprašanje rabinca je sestra Mary Agnes odločno zanikala, da jo drže v samostanu proti njeni volji in koncem pogovora je izjavila ne ve, kaj dela.

Poljska prestolnica se je pomirila.

Pilsudski hoče v resnici postati diktator. — Postaviti ga hočejo na to mesto, da prepreči nadaljne "nerede", čeprav se je zavzel za Rataja kot predsednika.

VARŠAVA, Poljska, 18. maja. — Varšava se je vrnila k normalnemu življenju. Vse tramvajске črte zopet obratujejo in privatna telefonska služba bo danes zopet uveljavljena. Vsi vlaki vozijo redno. Razveljavili so tudi policijsko povelje, da morajo biti vse kavne in gostilne zaprte ob desetih zvečer.

Še vedno prevladuje dvom glede vprašanja, če bo maršal Pilsudski postal diktator ali predsednik republike. Njegov prvotni namen je bil baje strmoglaviti brez prelivanja krvi prejšnjo vlado ter razpisati nove volitve. Sedaj pa je v večji meri pripravljen sprejeti civilne odgovornosti.

Sozialisti ga hočejo za predsednika, a njegov kandidat je pridesnik zbornice, Rataj.

Številni ljudje so zavzemajo za to, da prevzame Pilsudski mesto predsednika republike, a maršal je ponovno izjavil, da je skrajno "potlačen". Verjetno je, da go bodo prisilili dogodki, da postane ali diktator ali pa predsednik.

BERLIN, Nemčija, 18. maja. — Poročila posebnih nemških poročevalcev iz Varšave, ki so dospela včeraj zvečer, opisujejo tamošnji položaj kot popolnoma miren. Pnč ni bil baje posledica vnaprej započetege mčrta, temveč izraz proste ljudske volje, v katero je posegel tudi maršal Pilsudski. V nadaljnjih poročilih pa se glasi, da korakajo nadaljne čete iz Poznania proti Varšavi v namenu, da se bore proti Pilsudskemu in njegovi vladi. Poveljuje jim baje general Haller.

DUNAJ, Avstrija, 18. maja. — Poročila iz Varšave pravijo, da je zahteval maršal Pilsudski polno moč, da odgodi narodni Sejm za dobo enega leta. Zahteval je nadalje, da se stavi pred vojno sodišče vse člane prejšnjega kabineta. Centralni komitej socialistične stranke je zahteval, naj se kaznuje vse "korupcijskone" Vi-toševce vlade.

VRATISLAVA, Pruska Šlezija, 18. maja. — Neprestano koncentriranje poljskih čet na poljsko-nemški meji vzneirja prebivalstvo nemške Šlezije.

Tekom zadnjih par dni so opazili na nemški meji razne vojaške oddelke.

Spopad med Indijci in mohamedanci.

CALCUTA, Indija, 18. maja. — V Karagupru so izbruhili vroči spopadi med Indijci in Mohamedanci. Pet oseb je bilo usmrčenih, 21 pa ranjenih. Policija je le s težavo uveljavila mir.

opatinja, da se bo ustavljala vsakemu poskusu, da preiščejo duševno stanje nune.

Rabinec Rabinovič je izjavil pozneje, da se bo v tej zadevi obrnil na kardinala Hayesa ali celo poklicel sodišča na pomoč. Deklica, ki je stara osem in dvajset let, mu je povedala, da je stopila v samostan iz svoje lastne proste volje in da ni blazna, čeprav je bila nekoč v nekem zavodu radi živčnega napada. Potrži oče pa pravi, da je trpel njen duh vsled padca v mladosti in da vsled tega ne ve, kaj dela.

Dr. Marx je novi nemški kancler.

Marx, član centruma ali n e m š k e klerikalne stranke, je postal zopet nemški kancler. — Člani Luthrovega kabineta bodo ostali na svojih mestih, vsaj začasno.

BERLIN, Nemčija, 17. maja. — Dr. Wilhelm Marx, justični minister v zadnjem Luthrovem kabinetu ter državni kancler tekom sprejema Dawesovega načrta, vodja katoliškega centruma ali nemške klerikalne stranke, je obvestil včeraj zvečer državnega predsednika Hindenburga, da je pripravljen prevzeti urad državnega kanclerja. Člane prejšnjega Luthrovega kabineta bo obdržal na dosedanjih mestih.

Dr. Johannes Bell, tudi član centruma, bo postal justični minister.

Na seji cetrlistične stranke se je razpravljalo na dolgo in široko o vprašanju, če naj prevzame dr. Marx urad. Pozneje se je vršila skupna seja nemške ljudske stranke ter centruma. Po daljšem posvetovanju so se dogovorili voditelji obeh stran, da je takojšnja ustanovitev nove vlade nujna potreba, vsled česar se čutita obe stranki obvezanim vstopiti v novi kabinet, ki bo lahko računal z večino v nemškem državnem zboru.

Po zaključku sej je bil dr. Marx naprošen, naj prevzame urad kanclerja. Dr. Marx se je nato takoj napotil v palačo predsednika, kjer ga je Hindenburg formalno imenoval kanclerjem.

Koliko je veljala angleška stavka.

Generalna stavka je veljala Anglijo nekako štiri milijone dolarjev. Churchill je povedal poslanski zbornici, da ne bo treba nikakega novega obdačenja.

LONDON, Anglija, 18. maja. — Vladni stroški radi generalne stavke ne bodo presegali svote štiri milijonov dolarjev, je izjavil včeraj v poslanski zbornici finančni minister, Winston Churchill. Finančni minister je dostavil, da ne vidi nobenega razloga, da bi povčeral obdačenje, s čemur je razpršil prej krožeča poročila, da bo treba povečati dohodninski davek ter tudi direktne davke.

Dejanski vladni izdatki radi stavke pa predstavljajo le majhen del splošnih izdatkov tekom te stavke. Harry Cramp, tajnik železniške unije, je cenil izgubo svoje lastne unije na milijon funtov ali kakih pet milijonov ameriških dolarjev.

Te številke pa bi bilo treba večkrat pomnožiti, predno bi bilo mogoče ugotoviti resnične izgube, povzročene vsled generalne stavke.

Zaprte brivnice.

ALBANY, N. Y., 18. maja. — Governor Smith je podpisal predlogo Winterja da morajo biti brivnice v New Yorku in Saratoga Springs ob nedeljah zaprte. V kratkem memorandumu je obrazložil governor, da je nedelja dan počitka in da ne more uvideti zakaj naj bi imela New York in Saratoga Springs posebne privilegije glede brivnic. Član zakonodaje, Winters, ki je oče predloge, je po poklicu brivec.

NOVE SUHAŠKE DOLOČBE

Suhači v senatu so odobrili predlogo, vsled katere bo dovoljeno izdelovanje opojnih pijač v privatnem domu. — Prepovedano naj bi bilo preiskanje stanovanj, razven če se dokaže, da prodajajo v takih domovih pijačo.

WASHINGTON, D. C., 18. maja. — Določba, da se ne ozira na doma napravljene opojne pijače in doma zvarjeno pivo, skrita previdno med druge določbe nove predloge za ojačenje Volsteadove postave, je bila edina koncesija, katero je dal senatni judicijarni komitej v splošni zahtevi, da se dovoli pivo in lahka vina.

Senator Means iz Colorada, načelnik posebnega senatnega komiteja, je izdal poročilo o revidirani Goffovi predlogi. Suhači upajo, da bodo mogli spraviti to predlogo skozi kongres, razven če bi se odgodil predčasno. Vprašanje je odvisno od tega, če bo predloga v senatu sprejeta. Suhači trdijo, da ne bo v poslanski zbornici nobene zadrege.

Precejšnje razburjenje je bilo v senatu ter na galerijah, ko se je oglašil senator Means. Pričakovali so, da bo predložil poročilo o prohibicijskem zaslišanju, a to zanimanje je izginilo, kakorhitro je postalo znano, da se tiče poročilo senatorja Means izključno le Goffove predloge, koje namen je ojačiti izvedenje prohibicijske zakonodaje.

Prohibicijska zaslišanja, ki so spravila na dan velikansko korupcijo ter dejstvo, da se prodaja neizmerno prepovedane in ponavadi škodljive pijače, vse to bo dobavilo dovolj municije, da se pospeši sprejem Goffove predloge. Ta predloga se obrača v glavnem proti pivovarnam, ki prodajajo resnično pivo z izgovorom, da izdelujejo le sladne neopojne pijače, ter proti vtihotapljanju žganih pijač preko meja Združenih držav.

Najbolj drastična določba, s stališča mokračev, bo poverila nadzorstvo nad izdelovanjem sladnih pijač prohibicijskemu uradu, vsled česar bo imel slednji pravico preklicati dovoljenja za izdelovanje teh pijač z enostavno izjavo, da je treba to storiti.

Senator Edge iz New Jerseyja je objavil včeraj, da bo predlagana nova prohibicijska zakonodaja le še pospešila kršenje Volsteadove postave in osemnajstega amendmenta. Omenil je prav posebno določbo Goffove predloge, ki se tiče posesti kotlov v domačih stanvanjih. Rekel je, da bo s tem dovoljeno domače izdelovanje katerihkoli pijač, neglede na njih alkoholično vsebino.

Ta predloga naravnost poziva prebivalstvo, naj se posveti domačemu izdelovanju opojnih pijač.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

Jugoslavija:			
500 Din. —	\$ 9.45	2000 Din. —	\$37.00
1000 Din. —	\$18.60	5000 Din. —	\$92.00
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštna hranilnica" v Ljubljani.			
Italija in zasedeno ozemlje:			
200 Lir —	\$ 8.60	500 Lir —	\$20.50
300 Lir —	\$12.60	1000 Lir —	\$40.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roka.

Pošiljave po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
32 CORTLANDT STREET, NEW YORK.

Telephone: CORTLANDT 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50
Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NOVI KANCLER MARX

Nemška vladna kriza je bila začasno rešena, ko je prevzel urad nemškega državnega kanclerja voditelj centra ali klerikalne stranke, dr. Wilhelm Marx. Celi dogovor, — gre namreč za sporazum med centrom in nemško ljudsko stranko, — ima začeti znatno. Za enkrat ni bilo mogoče najti nobenega drugega izhoda iz zagate, kot da se stavi začasno na čelo vlade z vseni žaybami namazanega, na desno in levo poskakajočega moža centra. Za trenutek namreč ne ve nobena parlamentarna skupina, kam piha veter in kakšno je v resnici mišljenje in razpoloženje naroda. Podpis, ki so dosegli število dvanajstih milijonov in pol in ki so podpirali komunistično-socialistični predlog, da se enostavno in brez odškodnine zapleni lastnino prejšnjih nemških vladarjev, kaže vedno težko v želodec meščanskih politikov. Nad vse radi bi se prepričali da ni mogoče dobiti večine za splošno ljudsko glasovanje, vendar pa so morali priti do prepričanja, da noče nemški narod v svojih masah nenešar vedeti o prejšnji vladanski in knežji navlaki.

Kabinet Marxa hoče sedaj vprizoriti preizkušnjo. Kot svoje prvo uradno dejanje je določil termin za splošno ljudsko glasovanje na dan 20. junija, nakar bo kabinet po tem prvem ljudskem glasovanju v nemški republiki prenovan. Dotedaj se bo viača Marxa zadovoljila s tem, da vodi državne posle, ne da bi pri tem nastopila kot voditeljica.

V skrajni meri značilno pa je, da polagajo takozvane srednje stranke ravno v tem kritičnem času toliko važnosti na to, da ohranijo državno silo v svojih rokah. Obe vladni stranki, centrom in nemška ljudska stranka, sta namreč odločni nasprotnici razpovedovanja prejšnjih vladarjev. Obe stojita, trajno ali odkrito, na tleh monarhistične vladne oblike. Obe skušata brez dvoma upora biti upadni vladni stroj v interesu Hohenzollerncev ter drugih vladarskih parasitov. Kaj lahko store vladni organi glede uplivanja na volice so pokazali težki izgredi oblasti, posebno v deželnih okrajih tekom dni zbiranja podpisov za splošno ljudsko glasovanje. Še v veliko večji meri in bolj splošno pa bo opaziti to uplivanje od strani vlade pred 20. junijem ter na ta dan.

Če smo rekli zgoraj, da gre za začasni dogovor med obema srednjima strankama, smo dali s tem izraza le splošno priznanemu dejstvu. Če se posreči spraviti na voliča dvajset milijonov delavskih glasov za nemški narod in proti knežjim parasitom, bi postala vlada Marxa in Stresemanna prav tako nemogoča kot je postala vlada Luthra in Stresemanna.

V slučaju sprejema predloga potom poštenih republikanskih voličev Nemčije bi mogla dejanski priti vpodstev le vlada, ki bi izvedla na cellem polju dnevne politike namene povzročiteljev splošnega referenda za razpovedovanje prejšnjih nemških vladarjev namreč delavska vlada. Pa tudi če bi kaj takega ne bilo mogoče vspeviti posebne strankarske konstitucije v Nemčiji, bi morale pravi gotovo biti izločene vse one stranke, o kojih monarhističnih simpatijah ne more obstajati niti najmanjši dvom. Nemška ljudska stranka bi postala v takem slučaju popolnoma nemogoča in isto velja glede centra, katerega posebejja Marx. Po sprejemu referenda glede lastnine prejšnjih vladarjev bi mogla priti v najslabšem slučaju vlada, ki bi obstajala iz demokratov ter mož levega krila centra, pod vodstvom dr. Wirtha in komečno socialnih demokratov, ki si vedno žele koalicijske. Taka republikansko-meščanska vlada pa bi nikakor ne imela dolgega obstoja. Komunistično-socialistična državna vlada bi bila edina možna in edina logična rešitev.

Če pa se ne bo posrečilo spraviti na noge zadostno republikanskih in proletarskih glasov, je nemško-nacionalna vlada gotova stvar. V najboljšem slučaju bi grof Westarp trpel v vrstah svojih ministrov par članov nemške ljudske stranke. Reakcija na vseh poljih javnega življenja bi bila na dnevnem redu in ne trpelo bi se niti najmanjša liberalna sapice. Najbolj črna reakcija bi zavladala v takem slučaju v Nemčiji, a seveda ne za dolgo časa, ker bi pometla z njo delavska pest.

Dua dvajsetega junija bo kritičen dan prvega reda za Nemčijo, ker se bo odločilo bodočo usodo nemškega naroda.

Dopis.

Pittsburgh, Pa.

Priloženo vam pošiljam \$3.00 za vaš list Glas Naroda, katerega vedno zvesto čitam in ne bom nikoli brez njega. Vsak naš jok lahko sam prizna, da je najboljši list za nas v Ameriki.

Prosim, da bi dali v list žalostno novico, da nas je zapustil za vedno prijatelj Jozef Tehovnik. Umrl je za pljučnico. Bil je doma od Medvoda za Gorenjskem. Star je bil 45 let. Zapušča v stanu kraj 3 brate in 2 sestre. Po-

kopali smo ga po katoliškem obredu.

Vsa hvala Mr. Franku Peklaju in Mrs. Peklaj, ker je bil pri njih na stanu.

V imenu njegovih bratov se zahvalim vsem, ki so ga prišli obklati k mrtvaškemu odru. Lepa hvala za rože Franku Magistru. Tobi Jože, bodi lahka ameriška gruda! Spavaj mirno, da se sni demo nad zvezdami!

Tvoj prijatelj

L. Susteršič.

ZENSKE V POLICIJSKI SLUŽBI

Tekom angleškega generalnega štrajka je bil v Londonu osnovan poseben oddelček ženske policije. Na sliki vidite skupino policistk, ko odhajajo v službo.

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Premilul je v visoki starosti 82 let vpokoj. vojni mojster bivše Južne železnice Simon Tomažič.

— Umrl je v Ljubljani trgovec in posestnik Hinko Staneer.

— V Novem Vodmatu je premilul Ivan Štor, železniški nadspovednik v pokoju in gostilničar.

— Po dolgem bolehanju je umrl v Ljubljani Frane Kristan, poštni poduradnik v pokoju.

— Umrla je Ivana Pattermann, rojena Kopač.

— V Ljubljani je umrla Ana Rugelj, roj. Triler, zasebnica.

— V zdravilišču na Golniku je premilul Oton Fasan, maturant II. drž. realne gimnazije, v Ljubljani.

— Mariboru je umrl Anton Ivančič, okrajni tajnik v pokoju.

— V Sevnici je umrl Ivan Burter, posestnik in bivši župan.

Slovenka na mednarodni umetniški razstavi v Kairu.

"Društvo prijateljev umetnosti v Kairu", ustanovljeno leta 1923 in stojiče pod pokroviteljstvom kraljevim, je otvorilo mednarodno umetniško razstavo. Iz krasnega kataloga v francoskem in arabem jeziku posnemamo, da se razstave udeležujejo slikarji, kiparji in obrtni umetniki malone vseh narodnosti, zlasti iz Turčije, Egipta, Rusije, Anglije, Armenije, Francije, Italije, Avstrije, Belgije, Grčije, Nemčije, Romunije, Švice, Palestine, Čehoslovaške, Sirije in dr.

Slovenijo zastopa gđ. Anica Martelančeva, ki je razstavila peto umetno-obrtnih del.

V razstavnem odboru so principi, generali, senatorji in poslaniški ter princese in soproznice in bejevi. Razstava obsega okoli 550 del.

Poskusen samomor.

Pred cerkvijo hazaristov na Taboru so našli mimosoido mlado žensko, zvijajočo se močno v krčih, nezavestno na tleh. Poleg je ležala prazna steklenica lizola. Rešilni avto je nesrečnico takoj odpeljal v bolnico, kjer so ji izorazni želodec in jo rešili smrti. Ko je prišla k zavesti, jo izjavila, da se piše Marija Sartori, vzrokih poskusnega samomora pa ni hotela dati nobenega pojasnila.

Truplo utopljenca.

Te dni je prinesla Ljubljani v jez elektrarne na Fužinah o krog 25-letnega mladeniča.

Po zdravniškem mnenju je moral ležati truplo v vodi najmanj 14 dni ter je bilo močno razjedeno. Mrtvee je imel na sebi vojaško perilo, iz česar bi se dalo sklepati, da je bil vojak.

Na truplu ni bilo najti nikakih znakov nasilja in gre očividno za samomor. Po zdravniškem pregledu so pokopali neznanca na pokopališču v D. M. v Polju.

Dr. Gvidon Srebre umrl.

Umrl je v Brezicah v visoki starosti 87 let bivši dolgoletni tamkajšnji odvetnik dr. Gvidon Srebre. Pokojnik je bil rodom iz Štajerske in markantna osebnost v javnem življenju. Po dovršenih visokošolskih študijah je služboval najprej v pisarnih dr. Domin-

le in dr. Tukača v Mariboru. Leta 1870 pa se je preselil v Brezice, ter prevzel pisarno dr. Radoslava Razlaga, znanega našega narodnega prvoboritelja.

Umrl v Ljubljani.

Franciška Škrjanc, žena snaila, 26 let.

Marija Dimnik, žena železniškega premikača, 34 let.

Janez Lukane, zidar, pomočnik, 47 let.

Marija Adamle, zasebnica, 72 let.

Sestra Kandida Marija Dermota, umiljenka, 42 let.

Marko Zore, občinski ubog, 73 let.

Franciška Jerovšek, zasebnica, 49 let.

Frane Čarman, tiskarski strojnik v pokoju, 61 let.

Franciška Anžič, posestnika žena, 43 let.

Marija Vidie, zasebnica, 80 let.

Neža Kurent, žena vpokojenega rudarja, 68 let.

Požar na Pragerskem.

Tik pred postajo Pragersko se je vnela bajta posestnika Steinlauberja. Nevarnost je bila velika, da se vname tudi skladišče na kolodvoru, vendar se je gasilec kmalu posrečilo ogenj omiliti in tako preprečiti večjo nesrečo.

Skrivnostni uboj ali umor.

Ob Betnavski cesti pri Mariboru blizu kraja, kjer so našli ubijenega čevljarja Mikla, je nastal te dni zjutraj kmalu po polnoči med dvema družbama pretep, med katerim je obležal na tleh s smrtno nevarno rano 28-letni kličavničar iz železniške kulturnice Frane Zorene. V gostilni "Pri gozdnem Tončku" na Betnavski cesti sta bili ponoči dve družbi. Padla je med drugimi Zorjivka na tovariša napadane Zorenega. Kmalu nato so odšli iz gostilne trije gostje, od katerih je padla psovka. Za temi so takoj stopili napadeni Zorene z užejenim in še enim tovarišem ter so dohiteli prve tri za gostilno na presrečni poti med Betnavsko in Gozdnio ulico.

Tu se je razvil med obema skupinama pretep, katerega podrobnosti so še neznane. V pretepu je dobil Zorene smrtno nevarno rano v požem v desno stran vratu, ki je pričela močno krvaveti. Njegov užejen tovariš je tudi dobil rano na roki. Vsi ostali pa so po begnili. Kmalu za tem so našli ljudje ranjenega Zorenca na tleh v krvi in poklicali rešilni avto, ki ga je prepeljal v bolnico. Zorene je še isti večer umrl na izkrevanju. Policija je takoj uvedla energično poizvedovanje, katerega rezultat bo gotovo uspešen.

Te dni so bili aretirani vsi člani družbe, v kateri se je razvil pretep. Umrl Zorene zapuša ženo in dva otroka.

Mož in žena skupno na mrtvaškem odru.

V Šmihetu pri Novem mestu so te dni pokopali čestarja Martina Lužarja in njegovo ženo, ki sta skupaj ležala na mrtvaškem odru in bila skupno pokopana. Čestar Lužar je dosegel starost 76 let, dočim je bila njegova žena par let mlajša.

Kaj pravi Wendel o Radiću.

Odlični poznavalec naših kulturnih in političnih prilik Herman Wendel je v berlinskem "Tagebuchu" objavil portret voditelja hrvatskih seljakov Stepana Radića. Uvodoma naglašja Wendel, da je Radić izvršil že mnogo skokov. Začetkom stoletja je pripadal o nemu delu hrvatske mladine, ki je pod vplivom Masaryka pričela gibanje za jugoslovensko ujedinjenje. Pozneje se je oprijel hrvatskega državnega prava ter je videl v Slovenih, Srbih, Hrvatih in Bolgarih ne več štiri veje istega naroda, marveč štiri razne narode. Iz oduševljenega prijatelja Srbov je postal njih najhujši nasprotnik, ki je leta 1914 v odločilnih mobilizacijskih dnevih mnogo prispeval k razpaljenju vojnega navdušenja med Hrvati.

Po l. 1918 je postal Radić vnet pacifist in se je boril proti stalni vojski, toda leta 1925 slavi isti Radić vojsko kot faktor miru. V novi jugoslovenski državi je najprej razvil zastavo republikanske misli, toda marca meseca 1925, jo je mirno spravil v žep in se poklonil dinastiji Karagorgjevičev. Dokler je besnel v opoziciji, je vsak dan zlivl nad glavo starega Pašića umazano kavo, a pozneje je

baš istega Pašića slavil kot največjega državnika vseh časov ter mu želel dolgo življenje. Malo je vprašan javnega življenja, da se ne bi Radić vtikal vanje, danes tako, jutri tako, pojutrnjem zopet drugače.

Herman Wendel opisuje položaj Hrvatov v drugi polovici 19. stoletja ter navaja nato razloge za ustanovitev seljaške stranke, ki sta jo ustanovila 22. decembra 1904 Stepan Radić in njegov brat Ante. V mladi jugoslovenski državi je Radićeva stranka naglo rastla. Okoli njega so se zbirali ne samo hrvatski seljaki, marveč sploh množice nezadovoljnih proti Beogradu. Tragika Radićeve stranke in Radićeve osebnosti same je v tem, da grede hrvatski seljaki, politično naivni in neprosvetljeni, za Radića v ogenj in vodo. Tako Radić ne zna za meje, temveč se vedno udaja svojemu temperamentu in mase ga nadvladujejo. Čeprav na odgovornem mestu, se ni mogel otresti svoje viljemске bolezni, zgovornosti. Grmel je pred celo javnostjo na svoje ministrske kolege, psoval je nebo in zemljo. To mu je tudi spodkopalo tla v vladi.

Novice iz Jugoslavije

Grozna tramvajska nesreča v Beogradu.

Na Topčideru pri Beogradu so se vsiše konjske dirke. Vsled tega so bili prenapolnjeni vsi tramvaji, ki vozijo na Topčider; ljudje so stali na stopnjicah in na deski ob vozu. Na nekem tramvaju je stal šoferski pomočnik Miloslav Aleksić zadaj na spojki. V trenutku se je bil preveč na gnit, tako da je v glavo udaril ob električni drog. Padel je pod voz. Kolesa so mu odrezala glavo.

Žalostna svatba.

V Arbanasih pri Zadru se je te dni poročil šofer Ante Vladović iz Splita. Svatba se je vršila v Arbanasih na nevestinem domu. Po poroki so se svatje v dveh avtomobilih peljali na sprehod; pravega je vozil lastnik, drugega pa mladi poročenec Vladović. Ko so se vračali, je Vladovićev avto zadobil ob cestni kamen ter se prevrnil v prepad. Vladović je dobil več smrtnih poškodb ter je na kraju nesreče izdihnil. Z njim sta se vozila tudi njegov tast in tašča, ki sta bila oba težko poškodovana. Ko so truplo pripeljali v domačo hišo, se je Vladovićeva mati onesvestila in težko obolela. Tragična usoda poročenca je izzvala med ljudstvom globoko sožalje.

Velika stavka oblačilnega delavstva v Zagrebu.

V tovarni za obleke Barmaper v Zagrebu je izbruhnila splošna stavka. V stavki se nahaja 280 delavcev in vse delo v tovarni počiva. Delavci so stopili v stavko, ker je uprava tovarne zahtevala nadurno delo. Temu se je uprila delavska organizacija, vsled česar

uprava tovarne ni hotela več priznati niti delavskih zastopnikov niti delavske organizacije. Poleg tega je obvestila delavstvo, da bi do morali od sedaj naprej sami plačevati svoj delež pri socialnem zavarovanju kakor tudi tri odstotni davek na svoj zaslužek, katere bremena je do sedaj tovarna sama nosila. Delavci so na to obvestilo odgovorili s tavko.

Zadeva dunajskera okrevališča na Rabu.

Dunajska občina je nakupila leta 1909 na otoku Rabu precejšnje zemljišče, na katerem je hotela sezidati okrevališče za mestno uradništvo. Aprila 1914 je sklenil mestni svet dunajski gradbo okrevališča na tem stavbišču, zenkrat s 50 posteljami. Stroški bi znašali približno 330.000 predvojnih kren. V domu taj bi dobili mestni nameščenci, ki so potrebni okrevanja, zatočišče proti malenkostni odškodnini. Graditi so začeli še meseca aprila 1914. Do vojne napovedi Italije v maju 1916 je bil stavba pod streho, potem pa so morali nadaljna dela utaviti zaradi vojni operacij. Tudi po vojni je stvar počivala, ker je bil otok Rab dolgo sporna točka med Jugoslavijo in Italijo. Ko je končno dobila Jugoslavija otok v svojo last, je hotela dunajska občina oddati gradbo stavbe zvezi mestnih meščancev v našem. Ta načrt in še marsikateri drugi pa je splaval po vodi. Sedaj je sklenila občina dunajska prodati gradbo jugoslovanskemu državljanu Franju Kukačiču na ker je uprava tovarne zahtevala nadurno delo. Temu se je uprila delavska organizacija, vsled česar

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po
4%

Obresti vam prično teči že od prvega maja naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Peter Zgaga

V lhistih čitam naslednje poročilo:

Atlantic City, N. J., 18. maja. Ena ženska, ki nosi šolne z visokimi francoskimi petami, napravi več šuma in ropota kot deset moških, ki nosijo gumijaste peke.

To je bilo danes tukaj oficejelo objavljeno.

Poročilo je v gotovih ozirih resnično. Jaz bi le še to dostavil:

S francoskimi petami napravi ena ženska več ropota kot deset moških. Toda ko začne z jezikom ropotati, ji sto moških ni kos.

V kratkem se bo začela obravnava proti bivšemu državnemu pravniku Zdraženih držav Mr. Daughertyju. Baje je kriv težkih pregreškov in če bo šlo vse po sreči mu ne odide par let ječe.

Pri obravnavi se bo pojavilo tudi jako zanimivo vprašanje: Ali je Daugherty tekom svojega uradnega delovanja spravil v ječo več nedolžnih ljudi ali več zločincev na prosto?

O tem bi se dalo dosti razpravljati in tudi dosti dokazati.

Downtownski rojak je zdihoval in tožil:

— Presneto, na svetu je pa res strašno dosti pune, ki se nočejo poročiti.

— Kako pa veš? — so ga vprašali.

— I. vprašal sem jih, pa je vsaka rekla, da ne.

Italija je premajhna za Italijane, Italijansko prebivalstvo se strahovito množi, ker so Italijanke skoro najbolj rodovitne na svetu.

Vsled tega hoče Mussolini priklopiti Italijo novega ozemlja, da se bo italijanski narod lahko razvijal ter imel dovolj jesti.

Na Primorskem in na Krasu so se že Lahi preobjedli.

Primorski Slovenci bi se prav nič ne prižigali, če bi jih Lahi preko noči zapustili ter odšli kam v Afriko ali Malo Azijo.

Te dni je minilo petdeset let, odkar je bil rojen najslavnejši slovenski pisatelj Ivan Cankar.

Bil je plodovit delavec in velik mislec. Včasih je bila njegova beseda tako trda in tako grozna resnična, da nas je zbudila v sree.

Posebno tedaj, ko je povedal, da smo Slovenci narod hlapcev.

Ta očitek bi nas moral tako prizadeiti, da bi nikomur več ne hlapčevali.

Pa nas žal ni.

V Cankarjevem življenju se je odigralo dosti značilnih dogodkov. Ko je izdal pred dobrimi petindvajsetimi leti svojo prvo knjigo "Erotiko", jo je ljubljanski škof označil kot nemoralno. Pokupil je vse iztise ter jih dal javno sežgati.

Lansko leto je pa škofova tiskarna to knjigo ponatisnila ter jo škofovski listi javno oglašujejo.

To je poglavje o nedoslednosti. Kar je bilo še pred petindvajsetimi leti nemoralno, je danes moralno.

Del sveta koraka z duhom časa. Del sveta pa žalostno caplja za njim.

Prijatelj, boj se ženske, ki ti popravi pove, koliko je stara. Taka ženska ti je zmožna še kaj drugega povedati.

Ženska je rojen advokat. Nikdar ne govori bolj prepričevalno kot takrat, ko neresnico govori.

Državna zakladnica bo izdala nove poklarske novce, ki bodo nosili podobo predsednika Coolidgea. Zaenkrat se ni dognano, če bodo demokratje sprejeli te novce kot denar, ali jih bodo iz zaničevanja proč metali.

Edmond About:

NOTARJEV NOS.

(Nadaljevanje.)

Notar si je obrisal solze, ne da bi pogledal v debelo knjigo v obliki dvanaestke, ki mu jo je brž poslal gospod Steimboung. Bila je Ringuetova. Operacijska kirurška, izborno priročna knjiga s kakimi tristo gravurami. Gospod Steimboung jo je bil kupil spotoma, ko je šel na Borzo in jo gotovo poslal svojemu varovancu samo za to, da ga potolaži. Ko je notar prelistal dvesto strani, ko je šla mimo njega storija prevez, amputacij, izrezanih in izžganih delov, mu je zdrknila knjiga iz rok, zaprl je oči in omahnil v naslonjač. Zatiskal je oči, a vendar je videl prerezane kože, s ključicami razčesane kite, z noži razmesarjene ude, z rokami nevidnih operaterjev odžagane kosti. Obrazi bolnikov so se mu prikazovali taki, kakor jih vidimo na anatomskih risbah: mirni, stoiki, za bolečine neobčutljivi iz vpraševal se je, ali sploh more v človeško dušo toliko poguma. — Zlasti mu je šilil pred oči mali kirurg z 89. strani, ki je bil čisto črno blečen in ki je imel žametni ovratnik na suknjiču. To fantastično hitje z okroglo, precej debelo glavo in z resnim obrazom je z veliko gorečnostjo žgalo kost na žvi nogi.

— Pošasti! — je zavpil notar. Tisti trenutek se je pa že prikazala pri vratih živa pošast in najavila so mu gospoda Berniera. Notar je odskočil v najtemnejši kot sobe in izbulji oči pa iztegnil roke, kakor bi hotel pehniti sovražnika od sebe. Izvila se mu je plaha beseda:

— On! On! On! — Gospod, — se je opravičeval doktor, — žal mi je, da ste me morali čakati. Prosim, pomirite se! Vem, kaj se je zgodilo in mislim, da se bo dalo še kaj narediti. Ali če vas bo strah pred mano, ne bo nič.

Strah je beseda, ki francoškim ušesom ne zveni preveč prijetno. Gospod notar se je zdrnil, se pomaknil naravnost pred doktorja in mu rekel z zamolklim, nervoznim, nenaravnim nasmehom:

— Za božjo voljo, doktor, kaj pa mislite o meni? Ali se vam res zdi, da se bojim? Če bi bil strahopetec, bi se bil davi ne bil dal tako čudno razdelati. A ko sem vas čakal, sem listal po kirurški knjigi. In v tej knjigi sem videl obraz, ki je čisto podoben vašemu, in zazdeli ste se mi skoraj kakor duh. Mislite si k temu presenečenju še dopoldansko razburjenje, morda tudi lahak mrzlični napad, in oprostili mi boste, če sem vas nekoliko čudno sprejel.

— Je že prav, je že prav, — je že prav, — je rekel kirurg in pobral knjigo. — Oho! Ringueta ste čitali! Enega izmed mojih prijateljev! Pa se res spominjam, da me je dal po Leveilletovi skici prav živo gravirati. Ali prosim vas, čemu ne sedete?

Notar se je nekoliko pomiril, potem pa mu je začel pripovedovati, kaj se mu je ta dan vse zgodilo, ne da bi izpustil epizodico z ušesko, zaradi katere se — prav lahko rečem — izgubil nos še drugičkrat.

— Huda reč je to, — je dejal kirurg; — no, pa v enem mesecu se da to popraviti. Zdaj, ko imate malo Ringuetovo knjigo, že poznate nekoliko kirurgijo?

Gospod notar je priznal, da ni prišel do tega poglavja.

— Nič ne de, — je rekel kirurg — ga vam pa jaz na kratko povem. Rinoplastika je umetnost, ki tiči v tem, da napravi zdravnik nov nos tistemu, ki je bil tako neumen, da ga je izgubil.

— Torej je le res, doktor! ... Torej se tak čudež lahko zgodi? Ali je kirurgija res naša metoda, po kateri ...?

— Še celo tri. Samo da francoške ne omenjam, ker se pri vas ne da uporabiti. Če bi se ne bilo izgubilo toliko stvari, bi lahko izpodrežal kožo okoli rane, jo očivil, izlekkel iz spojil konec, kakor bi se pač dalo. Toda na to nama ni mogoče misliti.

— Meni je prav po volji, da ne, — je odvrnil notar. Ne morete si misliti, doktor, kako so mi besede o izpodrežanju in oživljeni koži razdražile živce. Prosim vas, poskusiva s kakim bolj usmitjenim sredstvom!

— Kirurgi ravna jo le malokdaj usmiljeno. Izbirate pa lahko med indijansko in italijansko metodo. Po prvi bi bilo treba zarezati v kožo na vašem čelu trikot, ki bi imel vrh spodaj, osnovnico pa zgoraj. To bi bila tvarina za nov nos. Ta krpa bi se izrezala in odložila, vsa, razen spodnjega trečeljskega, ki bi se moral še držati. Potem bi jo bilo treba zasukati tako, da bi ostala vnajša koža navznoter, bi se pa prišli k rani. Z drugo besedo: lahko vam napravim precej čeden nos na račun vašega čela. Uspeh operacije je skoraj zagotovljen: samo na čelu vam ostane za vedno široka brazgotina.

— Brazgotine pa že ne, doktor! Za vse na svetu je ne maram! Povem vam celo, da se tudi nič kaj preveč ne vnevam za operacijo. Eno so danes že napravili z menoj; tisti turški potepuh me je operiral; za nekaj časa imam operacijo dovolj. Če se le malo spominjam na tisti občutek, me kar mrzlo pretrese. Saj sem pogumen kakor vsak svetnjak; imam pa tudi živce. Ne bojim se smrti; trpljenja me je groza. Ubijte me, če me hočete, samo rezati me nikar ne več!

— Gospod, — mu je nekoliko ironično segel v besedo doktor, — če ste se tako trdno odločili, zoper vsako operacijo, čemu ste potem klicali kirurga, pa bi bili rajši poslali po homeopata!

— Ne šalite se z mano! Veste, da se nisem mogel brzdati ob misli na indijansko operacijo. Indijanci so divjaki, njih kirurgija jih je vredna. Ali niste govorili tudi o italijanski metodi? V politiki Italijanov sicer ne maram. To ne hvala človeku se je vedlo silno grodo napram svojim zakonitim gospodarjem; kar se znanosti tiče, pa o teh tihh ne mislim tako slabo.

— Prav! Pa se odločite za italijansko metodo. Včasih se posreči. Zahteva pa toliko potrpljenja in mira, da vi tega ne boste mogli prenesti.

— Če ni potreba drugega, za potrpljenje in mir vam jamčim. — Ali bi mogli stpeti trideset dni v situaciji, ki bi ne bila prav nič prijetna?

— Bi.

— Če bi vam prišel nos na levo roko?

— Bi.

— Izrečem vam torej na roki petnajst, šestnajst centimetrov široko trikotno zaplato, potem ...

— Zaplato mi izrečete, meni?

— Ni drugače!

— Ampak to je grozno, doktor! Živega me hočete dreti! Rezati iz kože živga človeka jermene? To je barbarsko, srednjeveško, vredno Shylocka, beneškega žida!

— Kaj pa je to, rana na roki? Samo težko bi ostali vršiti sami nase celih trideset dni.

— Mene je strah samo pred zarezom! Če je človek kdaj občutil mrzlotno železo, ki se zaje v živo meso, ima ves svoj živ dan zadelsti, dragi doktor; nikdar več si ne želi kaj takega.

— Če je tako, gospod, potem sva midva opravila, pa ostanite rajši brez nosa.

Po tej obsodbi je bil ubogi notar ves prepaden. Pulil si je svoje lepe plave lase in letal kakor blazen po sobi.

— Spačen! — je zatulil, — za vse večne čase spačen! Nič me ne more ubraniti te usode! Oh, če bi se dala dobiti kaka droga, kako zunanje zdravilo, čigar moč bi vrnila nosove tistim, ki so jih izgubili, kupil bi ga, pa če bi bilo še tako drago. Na konec sveta bi poslal ponj. Naj bi ladjo, če bi ne bilo drugače. Pa vse zaman. Kaj mi pomaga bogastvo? Kaj vam pomaga, če ste slaven praktični zdravnik, ko se pa vsa vaša pretnost in vse moje žrtve razblinjajo

Dne 21. aprila je poteklo 2679 let izza ustanovitve Rima. To obletnico so praznovali z največjimi slavnostmi, katerih se je udeležil tudi Mussolini. Svojo lopo je imel postavljeno pred stari rimskim Kolosejem, ki ga vidite na sliki.

ob tej neumni ničnosti? Bogastvo, veda, suhi besedi!

Gospod Bernier mu je odgovoril zdaj pa zdaj z ravnodušno mirnostjo:

— Dajte, da vam izrežem na roki kosček, pa vam naredim nov nos.

Že je kazalo, da se je gospod notar odločil. Slek je suknjič in zavil rahlo robove. Ali ko je zagledal odprto zdravnikovo torbo, ko se je pred njegovimi očmi zablikalo gladko jeklo tridesetih centimetrov dolga, mu je kar sapa zmanjkalo in sesedel se je blede in kakor nezavesten na stol. Nekaj kapljic s kisom pomešane vode mu je vrnilo zavest, ali odločnosti ne.

— Ne bo nič, — je dejal in se spet oblekel. — Naša generacija je na vse načine pogumna, pred bolečino pa omaga. Zakrivilo so to pač naši starši, ki so nas pomelkali.

Nekaj minut pozneje je ta mladi mož, ki je bil poln verskih načel, preklinjal božjo previdnost.

— Svet je res lep cirkus, — je kričal, — in Stvarniku kar čestitam zanj! Dvesto tisoč frankov obresti dobivam, pa bom imel tumpast nos kakor mrtvaška glava, moj portir, ki nima prihranjenih niti deset srebričakov, pa bo imel nos kakor Apolo na Belvederu! Modrost, ki je videla tako daleč predse, ni mislila na to, da mi Turci odbije nos, ker sem pozdravil gospodično Viktorijo Tompajno. Na Francoškem je tri milijone beračev in cela oseba takega berača ni vredna deset soldov. Pa ne morem poplačati nosu le enega teh nesrečnikov. ... Stoj, zakaj bi ga pa ne?

Žarek upanja mu je razjasnil čelo in nadaljeval je z mehekšim glasom:

— Moj stari stric si je dal ob zadnji boleznici vbrizgniti sto gramov bretonske krvi s srednjoprirodno na glavi! Poskus je pa plačal njegov zvesti služabnik. — Moja lepa teta je dala, ko je bila še lepa, izrjaviti svoji najzlaščji sobarici zob, s katerim je dala namoestiti svojega, ki ji je izpadel. Sadika se je dobro prijel in ni veljala več kot tri zlatnike. Rekl ste mi, doktor, da bi mi bili lahko prišli moj nos še čisto gorak nazaj na obraz, če bi nama mačka ne bila napravila tiste neumnosti. Ste mi rekli ali mi niste rekli?

— Segleda sem rekel in še rečem.

— Če bi torej kupil nos kake druge uboge reve, bi mi ga menda prav lahko vcepili v obraz.

— Lahko bi ga!

— Izvrstno!

— Pa ga ne bom, kakor bi ga tudi noben mojih tovarišev ne.

(Dalje prihodnjič.)

Napravite si doma hladilen čokoladni mlečni mesanec. Hitro, lahko, okusno. Vprašajte svojega prodajalca za

Pred razkolom v fašizmu.

RIM, 25. parila.

Kdor je sledil razvoju fašizma po umoru Matteottija, je moral priti do prepričanja, da je ves zastav fašistovske stranke tako neenoten in nemogoč, da se v taki formi fašizem absolutno ne more vzdržati, ako noče, da se stranka razcepi. Razeep v strankah drugih držav je vse nekaj drugega kot v Italiji. Drugod je stranka enostavna, izraz političnega prepričanja dela prebivalstva samega, v Italiji pa fašistovska stranka ne predstavlja več političnega prepričanja, ampak državno oblast samo in kar je še važnejše — tudi oboroženo silo. Vsa količina važnejši spor v fašizmu je v Italiji skrajno nevarna, kajti vsak spor se mora nujno razčistiti edino-le s silo, ker naš fašizem trenutno ni moči, ki bi mogla v spornih slučajih posredovati uspešno.

Kot nekaj protitež proti takim pojavi je ustvaril Mussolini milico. Toda tudi ta institucija, a koravno dobro organizirana, ima svoje slabe stran, ker je, predvsem strankarskega iznaka.

Njena prisega kralju ne spremeni na stvari ničesar. Poleg tega je pristojna in milicijska dobivajo po 18 lir na dan, častniki pa toliko več.

Dokler vlada mir, je služba milicijska jako prijetna in malo naporna. Marsikateri si je priskrbel pri milici ugodno mestec. Stvar pa postaja vsa drugačna v slučajih resnih konfliktov. Veliko vprašanje je, ako se izplača tvegati za 18 lir dnevno svoje življenje za stranko, do katere večje edino-le osebni interesi. Izven dvoma je, da bi si v tem slučaju velika večina milicijskih poiskala drugega varnejšega in dobičakarnejšega posla, kot podajati se v nevarnost za borih 18 lir dnevno.

Že davno se pojavljajo v fašistovski stranki velika nasprotja. Na eni strani so zmerni fašisti, katerim načeljujejo Federzoni, Turati in drugi, na drugi strani pa Farinacci ta "enfant terrible", ki je s svojim nepremišljenim govorjenjem pripravil fašizmu marsikatero neprijetnost.

Mož je predstavnik najintransigentnejšega fašizma in pristaš takozvanega skadrizma, ki je istoveten s predobro znani "kazen-skimi pohodi" proti vsem, ki niso odločno fašistovskega prepričanja. Farinacci je slab politik in naiven človek ter ni preveč podkovan v slovnični italijanskega jezika. Na račun njegovih jezikovnih napak se zbuje v Italiji mase, katere šala. Toda gospod Farinacci je, kakor se pravi v Italiji, "uomo di fegeto", to je človek, pripravljen na vse in za vse in to svojstvo je ravno ob priliki umora poslanca Matteottija potisnilo Farinaccija v ospredje notranje italijanske politike. Treba pa je priznati, da je tedaj napravil Farinacci fašizmu veliko uslugo. Prevzel je nase ves odij Matteottijeve afere in s tem rešil fašizem velike nevarnosti. Postal je naenkrat slaven mož.

Ko pa je Farinacci, po lastni

izjavi "razmatteottit" Italijo in ko se je proces v Chietiju tako "uspešno" končal, je smatral svoj vloga za končano ter je odstopil kot glavni tajnik fašistovske stranke. To mesto pač ni bilo več primerno za tako velikega moža. Zato je Farinacci sklenil, da se posveti kazenskemu zagovorništvu, saj je izpit napravil ravnokar v Matteottijevem procesu, in sicer z "briljantnim uspehom". Za vzor si je vzel grškega govornika Demostena!

Farinacci pravi, da je prostovoljno odšel, ker smatra svojo nalogo za končano. To pa ni resnično. Splošno je znano, da je imel Farinacci v Mussoliniju, še bolj pa v notranjem ministru Federzoni nevarnega nasprotnika, kateremu se je končno posrečilo, da je Farinaccija izpodrinil. V tem dejstvu leži ravno tragična stran cele zadeve.

Vse to potrjujejo zadnji resni dogodki, ki so se vršili v Trstu, kjer so se morali celo karabinjerji umakniti pred silo Farinaccijevih pristavov. Gospod Farinacci se čuti kruto prevaranega in užaljenega ter je radi tega tudi izkoristil priliko Mussolinijevega odhoda v Tripolis in prišel po gornji Italiji besno propagando za intransigentni fašizem. Stvar je resna toliko, koliko je ob tej priliki resno izbruhnil spor med mladimi fašisti, ki so Farinacci jevi pristaši in starimi fašisti Mussolinija in Turantija, sedanje glavnega tajnika fašistovske stranke.

Kako se bo ta spor razvil in s kakimi posledicami, trdnuto še ni mogoče prorokovati, dasiravno se že v svo gotovostjo zatrjuje, da namerava Mussolini uporabiti proti Farinacciju njegove lastne metode. Od razvoja tega spora pa je odvisna tudi nadaljna usoda slovanke in nemške narodne manjšine v Italiji, ki je sedaj popolnoma izročena na milost in nemilost fašistovski oblasti.

Maharadža pred bankerotom.

Po poročilu angleških listov se nahaja Mir Ali Navaz Kan, maharadža Kairpura pred bankerotom. Maharadža je star 41 let in je zasedel prestol svojega očeta leta 1921. Od tega dne je začel zaveti silno potratno in izdal ogromne svote za osebne namene, zlasti nak onjskih dirkalnic. Pri tem je najprvo zapravil svoje ogromno privatno premoženje, nato pa začel zajemati tudi z državne blagajne, s čimer je spravil svojo deželo na rob propada. To je pridelilo indij vladu, da mu je pridelila vezirja, ki pa ni mogel veliko opraviti. Kairpur šteje 220 tisoč duš. Vse prebivalstvo se nahaja napram maharadžji v nekem podložnem kolonskem razmerju. Odtod toliko bogastvo maharadžev v Indiji.

Samomor starega vpokojenca.

V ulici Giulia v Trstu se je zastopil 63-letni vpokojenec A. Locati. Obupni korak je izvršil iz strahu pred deložiranjem.

SAMOMOR MILIJONARKE

V budimpeštanskih trgovskih krogih je vzbudila veliko senzacijo vest, da so v bližini Budimpešte potegnili iz Donave truplo devojke iz najuglednejše rodbine. V samomirki je veletrgovec Steiner spoznal svojo hčerko Lili.

Lili Steinerjeva je jeseni odstopovala v Kairo, da preživi zimo pod toplim egiptovskim podnebjem. V njeni družini se je nahajalo par prijateljev, vse hčerke najbogatejših budimpeštanskih trgovcev. Devojke so se imenito zabavale. Sanjavo razpoložena Lili se je zaljubila v lepega, a na pljučih bolnega Holandca. Zaljubljenca sta sklenila, da se poročita, čim se vrmeta v Evropo.

V predpustu sta se vrnila, fant v Haag, Lili v Budimpešto. Ta je zaman čakala na ženinov prihod. Sprva ji je pisal par razglednic, pozneje še teh ne več. Pred par dnevi pa je dobila od njega pismo, da se ne moreta poročiti, ker se njegova bolezen ni nič zboljšala, ampak tuberkuloza vedno bolj napreduje. Noče onesrečiti tudi nje, zato naj ga pozabi.

Rahločutna madžarska deklica zloma svojih sanj ni mogla prebiti. Zapustila je svoj udoben dom in se pognala v umazane valove brezsrčne Donave.

SKALA GA JE UBILA

V bližini Leskovec, kjer se nahaja velik kamenolom, se je v utrgala velika skala, ki je zadela delavca Cvetka Vukašinovića ter ga popolnoma zmečkala. Ostal je na mestu mrtve.

POSESTVA V CHICAGO, ILL.

1434 S. 56th Ave. Zidana hiša s 5 sobami. Hraštov les, peč, cementirana klet, tile pod v kopalnici. Cestni improvements (plačani) \$7,800.00.

1826 S. 56 Ct. Zidana bungalov, pet sob, peč, jako moderno. Lastnik odpotuje v Californijo. To je dober dom ter si ga je vredno ogledati. Poci za hitro prodajo. \$8950.00.

1345 S. 58th Ave. 4 FLATI—5 in 5 in 5 in 5 ter zidana garaža za dve kari. Novo poslopje. Vsi flati oddani. Lot 37 1/2 x 125. \$11,000.00 gotovine se zahteva za prevzetje. Mesečni dohodek \$320.00.

1341 S. Ridgeland Avenue, Berwyn. 2 FLATA. 6 in 6 sob. Hraštovi pod in hraštovi les, dva kurlica za vročo vodo, 33 čevljev lot, prostor za avtomobil. Lastnik odpotuje v Florido ter da poceni hitremu kupcu. Cena \$16,600.00.

Edward J. Dubsky

2138 S. 56th Avenue.
TEL. CICERO 888.

NAZNANILO.

Vsem našim naročnikom v Chicago, Ill., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš tamošnji večletni zastopnik

Mr. JOSEPH BLISH.

kateraga toplo priporočamo in prosimo rojake, da mu gredo na roko, ter pri njem obnove naročnino.

Upravništvo.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

PRVO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA s parnikom MARTHA WASHINGTON

dne 22. JUNIJA, 1926.

Potniki bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane, pazil na prtljago in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali.

Na razpolago imamo kabine v III. razredu z 2, 4 in 6 posteljami v posebnem oddelku. Vse kabine imajo tekočo vodo. Cena za III. razred Trsta je \$95.— in vojni davek \$5.—; železnica do Ljubljane \$1.00. Cena za II. razred samo \$120.— in \$5.— vojni davek. Vozni list III. razreda za tja in nazaj stane le \$102.— za II. razred \$214.— ter vojni davek. Nedržavljeni plačajo tudi head tax nazajgrede.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE

s parnikom Presidente Wilson

dne 6. JULIJA, 1926.

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prihlasi ter piše za pojasnila na:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street,
New York

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

20

(Nadaljevanje.)

Vera je vrgla pomemben pogled na svojo sestrično. — Le pomiri se, — je rekla s trdim glasom, — nič se ni pripetilo, kar bi zaslužilo tvojo jezo in posredovanja med Lorencom in menoj nisem še nikdar potrebovala. Vsi tedaj tega mima svet niti najmanjšega vzroka, da bi se razburjal radi tega.

Kljub temu pa se ni čutila Vera še nikdar tako grozno zapuščeno in pomizano kot ravno v tej uri. Med njo in njeno sorodnico je obstajala le navidezna zveza. Tako polna trpkosti je bila v tem trenutku, da je komaj čula poslovične besede Hilde ter ni videla, kako je visel pogled dečlice, poln skrbi, na njenem obrazu. Šele ko je stopal k njej Emil Herskot ter pričel govoriti z njo s svojim mirnim glasom, se je vsaj nekoliko umaknila teža iz njenega srea.

— Lorenc je že v vozu in bojim se, Vera, da je bolj bolan kot smo domnevali. Ali hočeš, da se peljem z vama ter ga popolnoma pomirim? V skrbih sem zate.

Ozrla se je vanj in v istem trenutku so ji potekle resnične solze iz oči.

— Kakor dober si, Emil. Hvala ti, a jaz se ničesar ne bojim. Pojasni Georgini celi slučaj, za katerega ni bilo niti najmanjšega povoda. Sedaj pojdi le noter, tukaj zunaj je mraz.

— Moral bi iti z njo, — si je mislil državni svetnik. Čutil pa se je skrajno izmučenim. Delo in reprezentacijske dolžnosti so mu povzročale vedno več težave in v resnici si je želel, da bi mogel v posteljo. — Ali bo Georgina kmalu napravila vsemu konec? — si je mislil.

Ni imel poguma, da bi ji radi samega sebe skrajšal le pol ure zabave in videl jo je, kako je stala, v živahnem pomenku, ob klavirju, v družbi prince.

Ter Velpsa ni bilo nikjer, ker se je neopaženo odstranil. Bilo je že pozno, ko so zadnji gostje odšli.

Deveto poglavje.

Ne da bi izgovoril besedico se je odpeljal Konrid s svojo ženo domov.

Vera se je temu čutila, a smatrala to za prav blagoslov, čeprav jo je že telesna bližina moža navdajala s studom in onegavnostjo, po stopu, katerega je vprizoril. Vse, kar je drugače klicala na pomoč, usmiljenje z njegovo boleznijo in hvaležnost, jo je sedaj pustilo na cedilu.

Niti za en las ni mogla izpremeniti resničnega položaja. Ter Velpsa je stal pred njenimi duševnimi očmi in njegov glas je neprestano zvenel v njenih ušesih. Stresla se je vsprico svojih lastnih misli, kajti bil je pravi greh, ki se ji je bližal. Ali res ne bo zmogla premagati ta občutek, dokler je še živa?

Slonila se je naprej ter se ozrla v obraz svojega moža. On je bil njeno edino varstvo v življenju, edina seč, dvigajoča se med njo in grehom. Opijetji se ga je hotela z vso svojo silo, ničesar več slišati ali videti ter misliti izključno le na dolžnost.

Navidezno je spal. Komaj je dihal ter ležal stisnjen v svojem kotu.

Konečno sta dospela domov.

— Daj mi kapijice, — je rekel Konrid čemerno, kot vedno.

Prišla je šteti kapijice in Konrid jo je pri tem opazoval.

Nobenega čuda, če je njegova žena mešala moškimi glavami, kajti bila je lepa, čudovito lepa. On je imel vedno dober okus! Ta slikar je seveda kot norec zaljubljen vanjo, ter mora biti, če ima le oči. Vino, katerega že dolgo ni zavžil v toliki meri, je pričelo delovati v njem in povečalo se je sovraštvo, katero je instinktivno čutil napram Velpsu. Lotila se ga je peklenska želja, da prisili žensko, ki je nosila njegovo ime in ki je bila vsaj pred svetom njegova, da ga poljublja, ter da ga ne zna z njim.

Dvignil se je neslišno ter se splazil za njo. Ona ga ni zapazila. Naenkrat pa jo je objel krog pasu. Z vzklikom groze je izpustila v istem času žlico in steklenico ter se obrnila proti njemu.

— Kaj hočeš? — je vzkliknila.

— Poljubiti te, kar je moja pravica.

Skusala se je oprostiti, a njegov objem je bil močan in razven tega jo je ovirala tudi mantilja.

— Izpusti me, — je rekla s pretečim pogledom, a tako mirno kot je bila.

— Mi niti ne pade v glavo, Ali nisi moja žena?

— Zaližog, — je rekla skozi stisnjeni, justineci,

— In če te hočem poljubiti, se moraš pokoriti.

— Rajše umrem.

Tudi z drugo roko jo je objel in njegove oči so bile v tem trenutku velike. Nič ni pomagal njen odpor in pritiskal je poljub na njeno četoča usta.

Zakričala je, kot da jo kdo muči, kajti streslo jo je od nog do glave.

— Pojdi, — je rekel porogljivo. — Danes hočem biti dvorljiv ter nemi površnik za teboj, kar bi brez dvoma tudi storil tvoj galski slikar.

Ozrla se je nanj z naširoko odprtimi očmi, nakar je skočila vstran. Domnevala je, da čuje tik za seboj sopihanje svojega moža in napol nezavestna je odprla vrata svoje toaletne sobe, porinila zapah ter omahnila na tla.

Pogumna, ponosna in mizna Vera, kot so jo v splošnem nazivali ljudje, je zrla s strahom na kljuko pri vratih. Nise upala premakniti od strahu, da izda svojo navzočnost. Konečno je vstala, sedla na zofo ter si podprla obraz z obema rokama. Kako globoko nesrečna je bila, kljub vsej lepoti, bogastvu, zdravju in razkošju, ki jo je obdajalo! V čunje zavita beračica na cesti se ji je zdela zavidanja vredna v primeri z njo samo, kajti bila je prosta. Kaj pa je bila ona? Bedna sužnja, ki je zanikala poljub onemu, ki jo je kupil ter s tem križala sklenjeno kupčijsko pogodbo.

Pokrila si je z rokama oči, legla na zofo ter pričela stokati: Moj Bog! Reši me skušnjave.

Naslednjega dne je bila mirnejša in divje misli prejšnjega dne so zamrle v njej. Ko bo zopet srečala Ter Velpsa, mu bo rekla, da se mu nikdar ne bo posrečilo omajati njene zvestobe. On, mlad, lep in slavljen bo uvidel vso ničevost svojih prizadevanj ter se obrnil z jezo od nje. Tako je pač na svetu. Moral se je zadovoljiti s tem, čeprav jo je bolelo. Rajše vse prenesti kot pa nositi skriven očitek.

Predno je šla k svojemu možu je poklicala svojo služabnico ter jo vzela s seboj. Pustila jo je v srednji sobi ter stopila nato v sobo Lorenca.

Slednji je sedel skrčen na svojem stolu ter je očividno popolnoma pozabil dogodek prejšnjega večera. Tožil je, da ga boli glava ter gledal neprestano na uro, ker je pričakoval obiska zdravnika.

BODOČI ŠVEDSKI VLADAR

UNDERWOOD & UNDERWOOD N. Y.

V kratkem bo dospel v Ameriko švedski prestolonaslednik princ Gustav s svojo ženo, ki je bila pred vojno angleška baronica Montbatten. Prepotovali nameravata vse Združene države.

Vera je bila vesela, da ga je našla takega, a strah pred zopetnim napadom, jo je tako vznemirjal, da si je komaj drznila približati se svojemu možu.

Z vsakim dnem pa je postajal položaj za njo bolj neznosen.

Tudi Emil Herskot je imel naslednjega dne dosti opravkov. Uvidel je, da ne bo mogel govoriti še istega dne z dr. Šratom in vsled tega je sklenil preložiti konferenco na kak drugi dan. Razventega pa se je Georgina norčevala iz njegovega strahu ter rekla, da je Konrid preveč razvajan in da tudi Vera ni brez krivde. Hilda, ki je šla krog poldne k Konridovim je prinesla najboljše novice.

Na ta način se je potolžil državni svetnik in v par dneh je popolnoma pozabil na zapuščeno ženo svojega sorodnika.

(Dalje prihodnjic.)

MAX in ALEX FISCHER:

Okružena.

Ko sta se vračala sinoči okrog seste ure domov, je rekla Jeanne svojemu možu:

— "Saj poznaš mojo prijateljico Luizo Pironette... Včeraj sem bila pri njej... nevarno bolna je. Že precej časa je čutila bolečine v hrbtu. Pa se reva ni brigala za to. Včeraj zjutraj pa je takoj, ko se je prebudila, jela bruhati kri... V prsih jo tišči... Bog ve, kako je prišlo tako daleč... Bržčas se je okužila... Vse kaže, da je njena bolezen nalezljiva!"

Pierre se sploščka ni zmenil za poudarek, ki ga je položila žena na besede: Da, da... vse kaže, da je bolezen zelo nalezljiva?

Okrog sedme ure je zopet spregovoril z Jeanno par besed o zdravju Luize Pironette. Ko sta zopet umolknila, se je Jeanne nenadoma zganila in se prišla za ledja.

— "Kaj pa ti je?" jo je vprašal. "Nič, nič" je zamrmrala ravno dušno.

Nekoliko se motim... toda zdi se mi, da me nekaj bode v hrbtu... Bržčas ne bo nič hudega...

Od sedme do osme ure ni bilo več govora o zdravju Luize Pironette. Ob osmih in pet minut pa se je Jeanne hipoma zvila, zgrabila z roko za pleča in vzkliknila:

— "Ojoj!"

— "Pierre jo je vprašal ves v skrbeh:

— "Ali ti ni dobro, draga moja? Z obupnim glasom, kakor bi hotela reči: "Moj dnevi so šteti, ne izbežna volja usode naj se izpolni" mu je odgovorila:

— "Tisto zbadanje v prsih me muči!"

Pierre je spoznal, da ne sme več oklevati.

Jeanne je rekla odločno, "tako jo jutri pojdeva k zdravniku."

Zjutraj je Pierre odprl veliko knjigo pariskih naslovov, obrnil nekaj listov in obstal pri rubriki: "doktorji-zdravniki".

Na kosček papirja je napisal ime in naslov: Dr. H. Bergson; Boulevard Osman, 180.

Slučajno jima je doktor sam odprl vrata. Peljal ju je takoj v svoj kabinet.

— "Stvar je sledeča, doktor."

In Pierre mu je razjasnil svrhu njegovega poseta. Obvestil je specialista o nemiru svoje žene ter mu je zaupal, da od sinoči dalje čuti vedno hujše zbadanje v prsih.

Pierre je pričakoval, da se bo tudi njegova žena razveselila, vidič, kako spretno sta bila prevarana.

Na njegovo veliko iznenadenje pa mu je rekla zelo prijazno:

— "Ne vem, kaj je smešnega na tem! Ti se smeješ vsemu kot prvi bebec! To ni niti najmanj smešno!"

Pet minut pozneje pa je nenkrat pobledela.

Hipona se je sklonila, se prišla za pleča in tožno zajela:

— "Ojoj, ojoj, ojoj!... Že zopet me zbada!..."

MORILEC OPROŠČEN

Zadnje dni aprila se je vršil v Milanu pred tamkajšnjo poroto proces proti Dimitriju Stefanovu, članu organizacije makedonstvu-junskih, ki je dne 23. decembra l. 1924. v nekem malem baru v Milanu s petimi streli iz revolverja ustrelil Petra Čavljera, enega vodilnih članov makedonskega komiteta.

Ta umor je bil neposredno v zvezi s krvavimi boji, ki so bili nastali med makedonstvu-junskimi samini, med posameznimi frakcijami, ki so se razlikovale med seboj po svoji taktiki, po razmerju do boljševev itd. Umor Petra Čavljera je bil neposredno posledica umora Todor Aleksandrova, vodje cele makedonske akcije: kot enega poglavitnih povzročiteljev njegove smrti so smatrali Petra Čavljera in ga obsodili na smrt, dasi je bil on do zadnjega eden najagilnejših komitskih vodij in je vodil osobito vpade iz Albanije v Jugoslavijo in Grčijo.

Med umorom in procesom je preteklo štirinajst mesecev. Stefanov se je ta čas v ječi popolnoma naučil italijanski, tako da je atentator mogel pred porotniki nastopiti z govorom v italijanskem jeziku.

Od strani makedonstvu-junskih so se na proces pripravili z največjo skrbnostjo, ali ne morda toliko iz brige za življenje in usodo morilcevo, kot v svrhu propagande. Slični procesi v inozemstvu služijo komiteju makedonstvu-junskih kot dobrodošla prilika, da se pred vnanjim svetom opozori na makedonski "problem" in dokaže nevzdržnost današnjega političnega stanja. Zato so na primer v Milanu sodišču predložili obilen makedonski propagandistični material, postavili na scene veliko število priče in političnih pristašev sploh. Vrh tega so že poprej s časopisnimi noticami opozarjali na proces in ga skušali predstaviti v luči političnega mučenstva. Da bi bil politični značaj procesa še bolj poudarjen, so razglasili Dimitrija Stefanova za izobražena, ki govori več jezikov, bolgarski, srbski, italijanski in turški. Po tem se je pojavila domala v vseh italijanskih listih vest, da je Stefanov — jugoslovanski novinar in to poročilo se je z izredno trdovratnostjo pojavljalo v tisku, tako da je n. pr. italijansko časopisje prinašalo poročila o procesu pod velikim naslovom: "Jugoslovanski novinar pred milansko poroto."

Morilec je res iz Jugoslavije, in sicer je rojen v selu Maričino v srezu Kratovo. Izgubil je zgodaj starše in živel ves čas v Štipu, kjer ga je neki delavec posinovil. Ko bi imel l. 1921. iti k vojakom, je zbežal v Bolgarijo ter stopil v komitsko četo. Po umoru Todor Aleksandrova je bil izžreban, da umori Petra Čavljera, ki je bil pobegnil v Italijo. V Milanu je v decembru l. 1921. zares izvršil svojo nalogo.

Po obširni razpravi je porotno sodišče v Milanu dne 29. aprila l. Dimitrija Stefanova oprostilo. Oprostilna razsodba se utemeljuje s tem, da italijanski zakon predvideva oprostitev obtožence, ako je izvršil umor, da bi osvobodil sebe ali druge od hude nevarnosti, ki se more dokazati.

Odveč bi bilo komentirati še posebej ta proces in njegova frapantni zaključek.

Himen.

Poročil se je Alojzij Bohine, posestnik in trgovec iz Dobrave pri Kropi z Marijo Česen iz Šmartnega pri Kranju.

Kretanje parnikov - Shipping News

22. maja: PARIS, HAVRE: SKUPNI IZLET.

25. maja: Leviathan, Cherbourg, Bremen, Bremen.

26. maja: Leviathan, Cherbourg.

26. maja: Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.

27. maja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

29. maja: Olympic, Cherbourg.

1. junija: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.

2. junija: Berengaria, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

3. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

4. junija: Republic, Cherbourg, Bremen.

5. junija: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Zealand, Cherbourg, Antwerp.

6. junija: Muenchen, Cherbourg, Bremen.

9. junija: Mauretania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.

10. junija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Columbus, Cherbourg, Bremen.

12. junija: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Lapland, Cherbourg, Antwerp.

15. junija: Kallian, Cherbourg, Hamburg.

16. junija: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

17. junija: Westphalia, Hamburg.

19. junija: Olympic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.

22. junija: MARTHA WASHINGTON, TRST, SKUPNI IZLET.

23. junija: Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

26. junija: France, Havre; Belgienland, Cherbourg, Antwerp.

29. junija: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.

30. junija: Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

6. julija: PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgienland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE RED STAR LINE 1 BROADWAY NEW YORK

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

z naročilom pošljite znamke ali money order na:

"Glas Naroda" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Prav vsakdo - kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor rojaki! V zalogi imamo SVETO PISMO (stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor rojaki! V zalogi imamo SVETO PISMO (stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor rojaki! V zalogi imamo SVETO PISMO (stare in nove zaveze)